

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC124
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T281

datum uitspraak 17/06/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
juridisch adviseur: mevr. I.T. van Delft-Duivesteijn, werkzaam bij
Rechtspraktijk Drost BV, gevestigd te Hengelo,

te voldoen door:

Het Aartsbisdom [plaats],
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 2 mei 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 6 februari 2012 met zaaknummer 2011T281, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van verweerder van 16 maart 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 16 juli 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is daarop geantwoord bij brief van 9 november 2012. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren en heeft dat gedaan bij brief van 18 maart 2013.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker was vanaf het einde van de 5^e klas van de lagere school tot en met de 6^e klas misdienaar in de [kerk] te [plaats]. Wijlen [naam] (hierna te noemen: [naam]) was aldaar pastoor en stond in aanzien. [naam] zorgde ervoor na de mis alleen te zijn met verzoeker. Hij deed de deur van de sacristie dicht en begon verzoeker te kietelen. Wat begon met kietelen van het bovenlichaam, ging over in kietelen van het ontblote bovenlichaam en ontaardde er in dat verzoeker met ontblote genitaliën op de grond lag. Het kietelen ging over in strelen en voelen, waarbij ook de penis van verzoeker werd betast. Verzoeker begreep zijn eigen lichamelijke reactie niet en hij ervoer de handelingen als zeer beangstigend. [naam] zat ook meermalen schrijlings over verzoeker heen, hetgeen verzoeker een vreselijk gevoel van onmacht gaf. [naam] ademde daarbij zwaar en transpireerde. Verzoeker vervulde zijn rol van misdienaar met angst. Het misbruik zoals hierboven beschreven heeft gedurende circa anderhalf jaar eens in de 4 tot 6 weken plaatsgevonden. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 11 of 12 jaar oud.

Vaststaat dat [naam] zich reeds eerder (in de [parochie] in [plaats]) aan seksueel misbruik schuldig heeft gemaakt en dat dat reden was voor overplaatsing naar [plaats] (aldus overweging 2.3 en 3 van het advies van de Klachtencommissie), maar dat toen door verweerder een ernstige bestuurlijke inschattingsfout is gemaakt door [naam] onvoldoende te monitoren. Vaststaat eveneens dat [naam] in [plaats] meerdere misdienaars seksueel heeft misbruikt en dat de slachtoffers zich noch door dorpsgenoten in hun dorpsgemeenschap noch door het kerkbestuur in voldoende mate gesteund hebben gevoeld, aldus overweging 4.5 van het advies van de Klachtencommissie.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 6 februari 2012 (zaaknummer 2011T281) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam]. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 16 maart 2012, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3 zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. Hetgeen verzoeker opmerkt met betrekking tot civielrechtelijke smartengeld uitspraken treft geen doel in het kader van de toepassing van de Compensatieregeling en de daarin opgenomen categorieën.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5 indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Commissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 16 juli 2012 is namens verzoeker bij brief van 9 november 2012 van mevrouw Van Delft-Duivesteijn de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker heeft ten gevolge van het hem aangedane misbruik te kampen (gehad) met concentratie- en autoriteitsproblemen, waardoor zijn schoolprestaties ondermaats bleven. Hij kon goed leren maar uiteindelijk heeft hij geen opleiding kunnen afronden, hetgeen hij toeschrijft aan het misbruik. Verzoeker heeft decennialang over het misbruik gezwegen uit gevoelens van schaamte en vanwege de vrees niet te worden geloofd. Slechts één keer in al die jaren heeft hij het iemand verteld. Sinds het misbruik in de Katholieke kerk en in het bijzonder het misbruik dat door [naam] is gepleegd, in de publiciteit is gekomen ervaart verzoeker woedeaanvallen. Hij is sinds enige tijd in therapeutische behandeling en er zou sprake zijn van een PTSS. Tenslotte maakt verzoeker aanspraak op smartengeld ter hoogte van €12.000,- te vermeerderen met de wettelijke rente waardoor de aanspraak voor smartengeld in totaal uitkomt op een bedrag van €250.000,-.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 18 maart 2013 gereageerd en heeft -kort gezegd- te kennen gegeven zich te zullen refereren aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

overwegingen compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

4.6 De Compensatiecommissie acht het zonder meer aannemelijk dat verzoeker in zijn leven geconfronteerd is (geweest) met de psychische gevolgen van het hem aangedaan misbruik. Zij is echter van oordeel dat deze negatieve gevolgen uiteindelijk niet en zeker niet zonder gerede twijfel hebben geleid tot substantiële vermogensschade. Zo is een onderbouwing van deze schade niet overgelegd. In de brief van mevrouw Van Delft-Duivesteijn van 9 november 2012 wordt zonder nadere toelichting melding gemaakt van het feit dat verzoeker ondanks eerdere moeilijkheden wat betreft zijn schoolprestaties, werkzaam is in een bedrijf. Onder die omstandigheden acht de Compensatiecommissie niet aannemelijk dat sprake is van aan het misbruik toerekenbare (substantiële) vermogensschade, laat staan dat aan het vereiste van causaal verband tussen het seksueel misbruik en de gestelde vermogensschade is voldaan. Van een indeling in categorie 5 kan derhalve niet gesproken worden, hetgeen mee brengt dat een indeling in categorie 3 in het onderhavige geval passend is. Ook het binnen categorie 3 te adviseren bedrag is, zoals genoemd onder 4.1, gedeeltelijk bestemd voor voldoening van materiële schade.

4.7 In dit kader hecht de Compensatiecommissie er nadrukkelijk aan op te merken dat zij met het hiervoor gestelde over vermogensschade, op geen enkele wijze afbreuk wil doen aan de ernst en de impact van het verzoeker aangedaan misbruik op diens leven. De Commissie heeft zich uitdrukkelijk rekenschap gegeven van de langdurig en regelmatig plaatsgevonden schending van de lichamelijke en psychische integriteit van verzoeker alsmede van het psychisch leed, zoals zijn gevoelens van eenzaamheid en woede waaraan verzoeker lijdt of heeft geleden. Dat hij daarvoor in behandeling is geweest blijkt afdoende uit de overgelegde verklaring van '[naam]'. Deze psychische problemen vloeien voor de Compensatiecommissie zonder twijfel voort uit het verzoeker gedurende een langere periode op een kwetsbare leeftijd aangedaan seksueel misbruik en hebben- naar de Commissie veronderstelt- het leven van verzoeker negatief beïnvloed.

4.8 Naar aanleiding van de aanspraak op wettelijke rente te berekenen over de te adviseren immateriële schadevergoeding, zoals vermeld in de brief van 9 november 2012, overweegt de Compensatiecommissie als volgt. De Compensatieregeling, waaraan de Compensatiecommissie uitvoering dient te geven, kent een compensatie voor smartengeld en onder omstandigheden voor een vergoeding wegens vermogensschade. De Compensatiecommissie dient aan de hand van de in verschillende categorieën vermelde bedragen een beslissing te nemen ten aanzien van de hoogte van de te adviseren compensatie. Daarbij is onder meer de strekking van de regeling gelijke gevallen zo veel als mogelijk is gelijk te behandelen (Toelichting ten aanzien van de aard van de compensatie). De Compensatieregeling kent geen bepaling van of toekenning van wettelijke rente of deze nu wel of niet is aangezegd. Een en ander in onderling verband bezien brengt volgens de Compensatiecommissie met zich dat zij dient te volstaan met het vaststellen van de hoogte van de compensatie als bedoeld in artikel 1 sub c van de Compensatieregeling.

4.9 *te adviseren bedrag* Gelet op alle omstandigheden van het geval waaronder de aard van het misbruik, de frequentie en de duur ervan en gelet op het gebrekkig monitoren door verweerder van [naam] en de initiële opstelling van het kerkbestuur jegens de slachtoffers, waaronder verzoeker, komt de Compensatiecommissie tot het advies het hoogste bedrag binnen categorie 3, te weten €20.000,-- te betalen.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.816,78 overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand. Gelet op het gegeven dat krachtens artikel 22 van de Compensatieregeling alleen de kosten voor rechtsbijstand die ten overstaan van de Compensatiecommissie zijn gemaakt voor vergoeding in aanmerking komen en dat in het onderhavige geval sprake is van een indeling in categorie 3, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand een bedrag van €1.000,-- voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert verweerder aan verzoeker een bedrag van €20.000,-- te betalen, alsmede aan de verlener van rechtsbijstand ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.000,--, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en mr. R.Ph. E., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 17/06/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter